

Start reddingsvluchten met verpleegkundigen uit Maleisië

Posted on 25 december 2021 by Eduard Bomhoff

Mijn bed staat de komende drie maanden in de woonkamer. Vorige week monteerde de chirurg een nieuwe rechterheup en in februari krijg ik een nieuwe linkerheup. Dus nu met een walker naar het toilet en weer terug het bed in. Wat een geluk dat onze bungalow ook op de begane grond een douche en toilet heeft, ooit bedoeld voor de inwonende *maid*, maar nu voor de *boss*. (Als kinderen uit onze *upper middle class* woonwijk in Kuala Lumpur voor het eerst naar Engeland gaan voor familiebezoek, kunnen ze niet geloven dat nette mensen daar wonen in een huis met misschien maar één badkamer).

Horizontaal in mijn bed op zoek naar een actueel en nuttig onderwerp voor *Wynia's Week* vond ik het in [De Telegraaf](#). Een goed artikel over de ongezonde druk op het personeel in de zorg. De ervaren ziekenhuismanager Marcel Levi (mogelijke opvolger van Hugo de Jonge?) benadrukt nog eens de onverantwoordelijk hoge druk op de verpleegkundigen.

Pitch

De Telegraaf – praktischer dan *NRC-Handelsblad*, minder ideologisch dan *de Volkskrant* – koppelt Levi's noodkreet aan een pitch voor uitzendbureau Otto Workforce (groot in de industrie en de logistiek, vooral in Oost-Europa, onbekend in de zorg). Directeur Frank van Gool hoopt op nadere gesprekken met het Zuyderland Ziekenhuis en het Haaglanden Ziekenhuis over een nieuw 'product': verpleegkundigen uit de Filippijnen. Van Gool biedt aan: 'In het eerste kwartaal van 2022 zullen de Filippijnse ic-verpleegkundigen de Nederlandse taal leren en specifiek de taal die in zorg/ziekenhuis wordt gebruikt. In het tweede kwartaal kunnen ze dan aan de slag.'

Dus nog eens tot april of mei wachten op eerste hulp bij het personeel, terwijl de golf van Omicron misschien piekt in februari? Hoe nodig is het voor een verpleegkundige om de taal van patiënten en dokters te leren? Ik schrijf vandaag over mijn eigen ervaringen in Maleisië en Thailand, maar de Filippijnen zullen niet veel anders zijn.

Zingende toontaal

Colleges en universiteiten bieden drie- en vierjarige opleidingen aan in de verpleging die helemaal in het Engels worden gegeven. De medische termen zijn toch overal hetzelfde potjeslatijn, dus over taalproblemen tussen Maleisische zusters (broeders) en de dokters hoeven we niet bezorgd te zijn.

En de patiënten? Tijdens mijn bed-research vond ik een interview met een Aziatische verpleegkundige in een Limburgs ziekenhuis die weinig plezier had van haar Nederlandse taalles, maar wel de zingende toontaal herkende van China: 'Voor de meeste Nederlanders is een 'haas' een dier.

Voor Limburgers valt dat nog te bezien. Zij kunnen die lange 'aa' op twee manieren uitspreken: van hoog naar laag, en dan praten ze inderdaad over een beest. Maar van laag naar hoog betekent het woord ineens 'handschoen'. Een 'graaf' is in het Nederlands een adellijk persoon. In het Limburgs ook, als de lange 'aa' wordt uitgesproken van hoog naar laag. Andersom betekent dat woord 'graf'."

Dagplan

Vorige week in het *Subang Jaya Medical Center* was mijn Engels goed genoeg om de *nurses* te verstaan en het ziekenhuis heeft bovendien goed doordachte details om de patiënten zich thuis te laten voelen. In plaats van een houder aan het voeteneind met info voor artsen en *nurses* waar de patiënt en de familie geen zicht op hebben is er een whiteboard met het dagplan aan de muur. Twee keer per dag komt de vertrekkende *nurse* haar naam uitwissen en de opvolger voorstellen en diens naam met de viltstift uitspellen. Op het plafond een pijl in de richting van Mekka voor patiënten die in plaats van D.V. zichzelf en elkaar Inshallah een goed herstel toewensen.

Tien jaar geleden sliep ik drie nachten in het Bumrungrad Hospital in Bangkok omdat ons ziekenhuis in Kuala Lumpur nog niet zo veel ervaring had met de laatste, krachtige laser-behandeling van B.P.H. Dat ziekenhuis staat op een officieel goedgekeurde lijst in alle Golf-staten, maar *nurse* Pornpitat had echt geen drie maanden Arabisch gestudeerd.

De vele klanten uit de Golf kenden soms zelf genoeg Engels, brachten anders wel een jonger familielid mee naar het ziekenhuis, en Bumrungrad had opname-protocollen en aanwijzingen voor revalidatie ook in het Arabisch beschikbaar.

Arabisch en Duits

Hier in Maleisië werven gespecialiseerde uitzendbureaus *nurses* voor de oliestaten in de Golf en eisen een paar jaar ervaring, maar geen kennis van het Arabisch. Ze plaatsen ook honderden verpleegkundigen in Duitse ziekenhuizen maar willen dan wel een taal-diploma van het Goethe-Instituut.

Ook de beloningsstructuur is anders: Saoedi-Arabië betaalt direct het normale salaris voor *nurses* met drie jaar of vijf jaar (IC-)ervaring; Duitsland heeft een aanloopschaal van ongeveer 2000 euro per maand in het salaris totdat Maleisische diploma's en ervaring volledig zijn geaccepteerd.

Melorita

Ik mag vanuit mijn bed ver weg van het vaderland die afweging niet maken tussen *nurses* die invliegen in januari zonder kennis van het Nederlands of *nurses* in mei

met drie maanden oefening in 'hoe gaat het met jou?' in plaats van 'how are you doing?'. Maar er is wel heel veel haast; iedere week vertraging betekent méér overspannen en overbelaste zorgverleners, meer zorgverleners die het opgeven, en meer uitgestelde zorg voor de honderdduizenden Nederlanders die pijnlijk (knieën en heupen) of gevaarlijk (kanker) alweer een half jaar langer moeten wachten.

Ik zou zeggen: stel in de participerende ziekenhuizen alle cao's, protocollen en afspraken die het onmiddellijk invliegen van verpleegkundigen belemmeren tijdelijk buiten werking. Check liever de website van [Melorita, het grootste en oudste uitzendbureau](#) voor de verpleging in Maleisië waar we dit lezen over het taalprobleem in Saoedi-Arabië: *Q. What is the working language? English. Q. How do I communicate with patients who speak only Arabic? For newcomers, interpreters are available on the floor. Free Arabic classes are available. It does not take long to pick up the essential phrases.*

Stuur Marcel Levi

Melorita (en de concurrenten) helpen niet alleen al veertig jaar duizenden *nurses* aan werk in de Golf en in Duitsland, maar bijvoorbeeld ook in Engeland waar het Universiteitsziekenhuis van Oxford op de relatie-lijst prijkt.

Als onze ambassadeur in Kuala Lumpur nu een visite regelt voor Marcel Levi en een delegatie van verpleegkundigen uit Nederland om een paar ziekenhuizen en *nursing colleges* tegen het licht te houden, kunnen de reddingsvluchten met *nurses* direct daarna beginnen.

Geen tekort aan verpleegkundigen, wel aan budget

Tot slot de ethische kwestie die *de Volkskrant* wellicht had aangestipt. Maleisië is een stuk armer dan Nederland; mogen wij dan hoogopgeleide *nurses* wegekopen? Mijn antwoord: wie hier naar een overheidsziekenhuis gaat kan ook een nieuwe heup krijgen, maar die is dan niet van Zimmer of AAP uit Duitsland, maar van een goedkoper merk.

Er is hier geen tekort aan verpleegkundigen, en als econoom merk ik op dat de instroom in de colleges zal toenemen wanneer afgestudeerden weten dat ze een

paar jaar heel goed kunnen verdienen in de Golf of in Europa. Er is wél een tekort aan budget in de overheidsziekenhuizen en daar zijn donaties uit rijk Nederland welkom, zeker op het platteland.

'Tijdens een crisis moet je anders besturen' kopt *De Telegraaf*. Nu eens geen 'overlegtafels' en geen veto's voor allerlei belanghebbenden; liever na een snelle controle in Kuala Lumpur snel kopiëren wat in zo veel andere landen al zo lang goed werkt.